
The Antiphysical Review

Founded and Edited by M. Apostol

89 (2004)

ISSN 1453-4436

Despre lucruri marunte

M. Apostol

Department of Theoretical Physics, Institute of Atomic Physics,
Magurele-Bucharest MG-6, POBox MG-35, Romania
email: apoma@theory.nipne.ro

Abstract

Se arata ca scientometria falsifica stiinta si cercetarea stiintifica. Se arata ca Institute for Scientific Information (ISI), Philadelphia, USA, nu are dreptul sa publice si sa comercializeze liste de publicatii si factori de impact. Se arata ca aceasta activitate de publicare si comercializare pe care o desfasoara ISI este de natura publicitara, diversionista, falsificatorie, incalca dreptul de proprietate profesionala si intelectuala, confectioneaza si manipuleaza imagini profesionale, si produce daune subiectilor vizati. Ca urmare, ISI, precum si publicatiile, institutiile si persoanele ce colporteaza astfel de informatii false, se expun unor actiuni reparatorii in justitie. Se fac alte mici consideratii despre ne-, anti-, pseudo-, para-si cuasi-stiinta si -stiintifici.

Institutul de Informatie Stiintifica (Institute for Scientific Information, ISI) din Philadelphia, USA (corporatia Thomson), colectioneaza, clasifica si ierarhizeaza informatii privitoare la subiecte, rezultate, publicatii, jurnale, institutii stiintifice, precum si informatii privitoare la activitatea profesionala a cercetatorilor stiintifici, in masura in care acestia sint autori publici de stiinta. ISI face publice si vinde pe piata astfel de produse. Thomson ISI este o intreprindere privata ce furnizeaza, in principal, prin produsul ISI Web of Knowledge, liste de publicatii ale autorilor publici de stiinta, si acorda "factori de impact" surselor de informatii stiintifice si, implicit, unor astfel de autori. Astfel de liste de publicatii si factori de impact, pe care ISI le face publice si le vinde pe piata, sint cunoscute sub numele de produse scientometrice. ISI pare sa sustina ca ar practica o "stiinta", numita scientometrie, care s-ar ocupa cu statistici, dupa varii criterii, asupra informatiilor de natura stiintifica si asupra activitatii profesionale a autorilor de stiinta.

Pe langa furnizarea de informatie stiintifica, ISI face insa si o alta activitate pe piata, distincta de prima, dar asociata si intrepatrinsa cu aceasta, liminala, sau chiar sub-liminala, ei. Aceasta alta activitate a ISI este de natura publicitara, si induce o diversiune. Poate mai subtila, dar o diversiune ce a prins foarte bine in zonele unde nivelul stiintific este scazut, pentru ca nevoia de informatie stiintifica este mai mare in aceste zone. Odata cu informatia stiintifica furnizata, ISI face, voit sau nu, si publicitate, si induce, constient sau inconstient, prin clasificari si ierarhizari asupra subiectelor, rezultatelor, publicatiilor, institutiilor stiintifice si autorilor de stiinta, o imagine improprie despre acesti subiecti, ceea ce este o diversiune. Daca ISI face aceasta activitate publicitara si de stabilire de "valori" stiintifice deliberat, sau inerent, atunci ar trebui sa o declare; daca o face involuntar sau inconstient atunci ar trebui sa-si stopeze activitatea pina la clarificarea chestiunii. Natura acestor activitati publicitare si diversioniste desfasurate de ISI pe piata este chestionabila sub raportul proprietatii acestor activitati, al protectiei consumatorului de informatie stiintifica, si al normelor juridice de desfasurare a activitatilor de productie, comerciale si de afaceri. Un regim juridic trebuie sa reglementeze astfel de raporturi publice.

Ca orice diversiune ce prinde, ISI si scientometria se bazeaza pe o confuzie. In cazul de fata confuzia este intre "valoarea" stiintifica si publicitate. Prin factorul de impact pe care il acorda, ISI "creeaza valoare stiintifica" pe piata, cu mijloace publicitare.

Diversiunea este cu atat mai subtila cu cit "valoarea" stiintifica in general este vag definita, are mai multe intelesuri aproximative, si intereseaza mult mai putin in stiinta. Nu vom putea spune niciodata convingator ca Newton, sau altul, e "valoros" in stiinta. Tot ce vom putea spune, in schimb, convingator este ca valoarea stiintifica este ceea ce este Newton si altii ca el. Nu avem "valoarea stiintifica" intr-o parte, si nici pe Newton, Maxwell, X si Y in alta parte, si nici nu avem un procedeu definibil prin care sa atribuim o "valoare" mai mare lui Newton si una mai mica unui oarecare X. "Nu stiu ce este stiinta, stiu doar ca stiinta este ceea ce fac eu", se zice ca ar fi spus un "arogant stiintific". Daca am sti ce este stiinta, atunci am invata s-o invatam la scoala, am produce-o in laborator, am face mai multe exemplare, le-am compara intre ele, am conveni si asupra unei unitati de masura si am masura aceste stiinte in mod stiintific. Mai mult, odata produsa, am putea-o cumpara, am gasi-o in magazinele publice, sau am putea-o admira expusa in muzee. Stiinta. Din pacate, ar trebui atunci sa avem si stiinta despre stiinta, pentru ca alfel nu am sti ce am sti, ceea ce ne face problema sa revina. Valoarea stiintifica este stiinta insasi. Nu stim ce este stiinta, dar putem da exemple de stiinta. Unele sint mai importante, altele mai putin importante, unele sint mai generale, altele mai particulare, unele sint mai profunde, altele simple consecinte, unele sint mai relevante, altele mai putin relevante. Toate sint "valoroase" fiindca sint stiintifice, dar natura si masura acestor "valori" sint indefinibile. Valoarea este functie de interes, si interesul este nedefinibil chiar si in stiinta. Poate ca X a publicat mai multe scrieri in jurnale ce se pretind stiintifice si este citit de mai multi "stiintifici", asa incit putem sa-i numaram aceste publicatii si "citiri" si sa-i atribuim un astfel de numar, pe care sa-l numim "factor de impact". Putem crea astfel o "valoare" pe piata. Dar relevanta ei pentru ceea ce ne intereseaza, anume stiinta, este nula, pentru simplul fapt ca nici macar stiinta nu stim ce este. Stiinta si valoarea stiintifica se stabilesc prin consens intre cunoscatori, si nu cunoastem natura si originea, nici intemeierea, acestui consens.

Foarte frecvent ne intrebam cit de "valoros" este un rezultat stiintific, cit de "valoroasa" este o publicatie stiintifica, o cercetare stiintifica, un "produs" stiintific. Exista un raspuns simplu la aceasta intrebare: in termeni de "valoare" astfel de "produse", precum toate celelalte, sint exact tot atat de valoroase cit costa. Piata stabileste valoarea, valoarea are sens numai in termeni de piata, de costuri, de cheltuieli masurabile in bani. Daca o anume tema de cercetare stiintifica este finantata serios, atunci va exista un interes social serios pentru ea, vor aparea multe publicatii pe acea tema, se vor infiinta chiar si noi jurnale ce vor publica acele rezultate, jurnale ce se vor vinde bine (nu spun ca vot fi si citite bine), si vom admite cu totii ca acea directie de cercetare stiintifica este "valoroasa". Pentru o buna vinzare e necesara si o publicitate pe masura, ceea ce face ISI. Statele Unite vor aloca foarte probabil curind importante fonduri de cercetare stiintifica in domeniul nanostiintei si nanotehnologiei, in asa-numitele "sisteme complexe" ce includ, in principal, celula vie, clima, mediul si stiinta planetelor, si in astrofizica si astronomie. Fonduri private se vor alatura unor astfel de initiative, iar cercetarea stiintifica din alte parti ale lumii se va orienta si ea catre astfel de subiecte. Vom asista la o activitate larga de cercetare stiintifica in aceste directii, vor aparea multe rezultate, multe publicatii, multe jurnale, multe ocazii de lucru, conferinte, etc. Fiind bani in joc, interesul tuturor va creste in astfel de directii de cercetare stiintifica, si vom admite cu totii ca aceste directii sint "valoroase". ISI va inregistra si va populariza aceasta activitate, listele de publicatii si factorii de impact vor creste sensibil in aceste domenii, desigur mai mult pentru cei care beneficiaza de astfel de fonduri. Cercetarea stiintifica este "performanta" in termenii unei astfel de "valori" exact acolo si unde o astfel de "valoare" este creata cu bani. Romania are o cercetare stiintifica "lipsita de valoare" si "neperformanta" exact pentru ca fondurile alocate pentru

desfasurarea unei astfel de cercetari stiintifice sint infime.

O cercetare stiintifica bine finantata nu produce in mod necesar stiinta. In schimb, ea produce multa ne-, anti-, pseudo, para- si cuasi-stiinta, si foarte multi impostori stiintifici, tocmai pentru ca este o cercetare stiintifica de "mase". Ea produce multa "stiinta reziduala". Singurul ei rezultat benefic este un progres stiintific marunt cel mult, dar o socializare si colectivizare a stiintei si a aplicatiilor stiintifice, o dezvoltare a tehnologiilor, cresterea puterii militare, a gradului de confort tehnologic al vietii, cresterea gradului de instructie si educatie, o superioritate sociala. In epoca moderna s-au cheltuit bani multi cu energia nucleara, cu electronica, materialele, chimia si farmaceuticele, etc, rezultatul fiind razboiul, amenintarea cu razboiul si mentinerea pacii cu razboiul, raspindirea mijloacelor de calcul si comunicatie electronice, extinderea transporturilor, chiar la spatiul cosmic, o imbunatatire a calitatii vietii si sanatatii. Desigur astfel de rezultate sint extrem de importante, si finantarea sustinuta a cercetarii stiintifice este salutara. "Globalizarea" cercetarii stiintifice este un fenomen social, tot mai multi oameii sint atrasi de o astfel de activitate, cercetarea stiintifica va deveni curind un drept natural al omului (si va fi inscris in "drepturile omului"), si planeta Pamint va fi in curind un imens laborator de cercetare stiintifica. Daca Romania continua sa esueze in a vedea si recunoaste aceasta tendinta, atunci viata sociala in Romania va lua un cu totul alt curs.

O data cu banii navalesc in cercetarea stiintifica si impostorii. Este un fenomen natural si nu avem cum sa ne opunem, si nici nu trebuie s-o facem, decit facind o astfel de distinctie. Distinctia este intre cercetarea stiintifica si stiinta. ISI face publicitate tocmai unor astfel de impostori, si induce confuzia intre stiinta si valoarea financiara a cercetarii stiintifice. Marile cercetari stiintifice finantate masiv in epoca moderna beneficiaza tocmai de rezultate stiintifice ce nu au aparut prin asemenea finantari. Mecanica lui Newton, teoria caldurii, electromagnetismul, fizica relativista si cuantica nu au aparut prin finantarea unor programe de cercetare stiintifica, rezultatele stintifice importante din epoca moderna sint opera unor minoritari neincadrati in proiecte si programe de cercetare stiintifica, fara granturi, sponsorizari si alte subsidii, persoane ce aveau un salariu decent pe care nu il cistigau lunar, trimestrial sau anual prin "competitie". Deseori il primeau, si-l primesc, pentru cu totul alta activitate decit cercetarea stiintifica, anume pentru invatamint, in calitatea lor de universitari. In institutele de cercetare stiintifica din lume in epoca actuala astfel de minoritari stiintifici nu "atrag fonduri de cercetare", dimpotriva ei beneficiaza de o politica inteleapta ce asigura fonduri si pentru simpla cultivare a stiintei, nu numai pentru marile programe de cercetare stiintifica. In astfel de institutii s-a bagat de seama ca e foarte avantajos pentru toata lumea sa se asigure, sa se protejeze si sa se garanteze "dreptul minoritar" la stiinta, pentru ca fara stiinta marile programe de cercetare stintifica sint goale, iar impostorii ce populeaza majoritar aceasta cercetare stiintifica programata si programatica, "proiectata" si competitiva sint agresivi, si o minima protectie a "culturii stiintifice minoritare" este necesara. Daca tot vom inscrie cercetarea stiintifica printre drepturile omului atunci trebuie sa inscriem si dreptul minoritar la stiinta. In Romania stiinta a fost si este distrusa sistematic de catre o politica dezastruoasa, politica ce ramine cu o asa-zisa cercetare stiintifica planificata, birocratizata, intensiv administrata de ne-profesionisti, mult sub-finantata, programata, proiectata si competitionala, nestiintifica, goala, fara rezultate stiintifice si, desigur, pagubitoare. Sustinuta in impostura ei de catre ISI.

Pe langa mizerie sociala pe de o parte si cercetare stiintifica pe de alta parte, mai exista si cercetare stiintifica pe de o parte si stiinta pe de alta parte. Cercetarea stiintifica produce stiinta, dar numai in masura in care impostorii ce populeaza majoritar aceasta cercetare stiintifica sint descurajati de la actiunile lor agresive impotriva stiintei. Elanul lor vital si forta lor biologica nu sint inca suficiente pentru a produce stiinta, trebuie in plus cultivarea conditiilor de stiinta autentica. In felul acesta vor invata sa-si dirijeze forta catre cele stiintifice, si putini dintre ei chiar vor reusi, citeodata. Acestea sint modalitatile specifice prin care cercetarea stiintifica genereaza stiinta. Prin

cultivarea neingradita a impostorilor, prin sub-finantare, birocratizare, administrare improprie, prin absolutizarea proiectelor, programelor si competitivilor, prin cultivarea abuzurilor, coruptiei, fraudelor si ilegalitatilor in cercetarea stiintifica Romania isi distruge programatic stiinta, si ramine cu o asa-zisa cercetare stiintifica goala de continut si de scop, ce nu va produce niciodata stiinta. Ramine cu un fals. Poate ca Romania chiar asta doreste, isi pune baza, in cele stiintifice, pe dependenta de Europa, de Statele Unite ale Americii, pe diaspora stiintifica, etc. Aceasta este inasa o dorinta desarta, niciodata nu va fi indeplinita, pentru ca, daca intr-adevar stiinta e universala, stiintificii nu sint universali, ei sint locali si particulari. Iar dependenta trebuie sa fie acceptata si garantata de ambele parti, si inca n-am auzit ca Europa sau Statele Unite ale Americii, nici poate, in viitor, Statele Unite Consolidate ale Planetei de Vest, etc, etc, sa accepte si sa garanteze ca Romania sa faca cercetare stiintifica acasa iar ele sa-i furnizeze stiinta si stiintifici. Chiar daca trupul lui Mihai Viteazu este intr-un loc iar capul lui in cu totul alt loc, sa observam totusi ca voievodul nu traieste in aceste conditii, este practic cam mort.

Stiinta este suma cunostintelor pozitive. Pozitive sint acele cunostinte ce sint atit de probabile incit putem sa le privim ca fiind aproape sigure, garantate. Aproape. Stiinta este o ipoteza ce pare sa lucreze, dar nu stim care este aceasta ipoteza. Stiinta este produsa, prin modalitati specifice, de catre cercetarea stiintifica. Scopul cercetarii stiintifice este stiinta, si "performanta" cercetarii stiintifice este stiinta. Stiinta este recunoscuta ca atare, in varii masuri, de catre cei care o practica. Stiinta poate fi cunoscuta, intr-o masura mai mica sau mai mare, si de catre cei care nu o practica, dar sint interesati de ea. Motivatiile pentru urmarirea stiintei si cultivarea cercetarii stiintifice sint varii, incluzind puterea militara, dezvoltarea economica prin produse de inalta tehnologie, sporirea nivelului social de confort si bunastare, educatie si instructie sociala, cunoastere, etc. Toate aceste motivatii au in comun superioritatea sociala. Viata sociala este profund afectata de stiinta si tehnologie, asa incit este de inteles interesul mare pentru stiinta si pentru posibilul ei produs-tehnologia.

In acest context este de asemenea de inteles dorinta de a sti cit de bine "se reuseste" in stiinta, de a "evalua" rezultatele stiintifice, de a mari "eficienta" cercetarii stiintifice, etc. Cum cercetarea stiintifica necesita cheltuieli, ca orice activitate sociala, si cum fondurile si finantarile sint separate de cercetare, interesul pentru "valoarea" stiintifica este si mai mare, in special in relatia cu politicienii, care sint un fel de "mediatori" in finantarea cercetarii stiintifice.

Raspunsul la aceasta dorinta fireasca este simplu. "Stiintificii" si cercetatorii stiintifici, pe de o parte, politicienii si societatea in general, pe de alta parte, trebuie sa comunice mai mult si mai bine asupra acestor chestiuni, sa invete mai mult unii de la altii. Este posibil sa ne formam o idee rezonabila asupra relevantei sociale a stiintei, in anumite limite, dupa cum este posibil sa avem o parere functionala asupra chestiunilor sociale si politice. In urma unor astfel de discutii si analize comune putem ajunge la un oarecare consens "acceptabil", pe care sa-l urmarim in practica. Vom reusi mai bine sau mai putin bine, dar vom invata mai mult; vom invata mai mult, vom sti mai mult si mai bine, vom sti mai mult si mai bine, vom reusi probabil mai bine. Nu este nevoie decit de un interes sincer, si oarecare munca. In tot acest proces "valoarea" stiintifica nu are nici o relevanta, sau un astfel de proces produce el insusi o "valoare" stiintifica. In orice caz, mai bine sa nu stim, sau sa stim ca stim aproximativ si provizoriu, decit sa credem ca stim si sa ne inselam.

In nici un caz nu trebuie sa apelam in acest proces la listele de publicatii stiintifice si nici la factorii de impact, fara sa stim ce primejdii si abateri, ce "rataciri", pot sa genereze astfel de mijloace improprii. Daca un autor de stiinta are o lista lunga de publicatii, atunci respectivul autor nu a rezolvat, sau a "rezolvat" gresit problema de care se ocupa in aceste publicatii. Cu exceptia cind sintem in prezenta unui autor cu totul special, care a rezolvat intr-adevar multe probleme. Dar astfel de cazuri sint rare, si ele fac superflue listele de publicatii. Desigur ca un autor de stiinta cu o lista de publicatii lunga dovedeste ca incearca sa rezolve, si, cel care incearca

mult e cazul sa fie si incurajat si finantat, in speranta ca va incerca si in continuare si va avea astfel o probabilitate mai mare sa reuseasca. De aceea listele de publicatii stiintifice pot fi folosite ca un reper orientativ in promovarea si finantarea cercetarii stiintifice. Dar ele pot ascunde si un risc serios, respectivul autor poate sa continue sa compileze, sa copieze, sa esueze si sa eboeze toata cariera, pentru ca exact asta a facut si pina acum. De aceea lungimea listelor de publicatii este un criteriu impropriu in estimarea "valorii" stiintifice. Impostorii stiintifici sint de doua feluri: fara publicatii si cu publicatii. Cei fara n-au macar publicatii irelevante.

Cum este posibil ca jurnalele stiintifice sa publice esecuri? Sa fie ele debusee de ebose? Mai intii sa observam ca este real, asa incit trebuie sa fie si posibil. Si este real pentru ca astfel de jurnale au ele inele lungi "liste de publicatii". De altfel, un jurnal citit este un jurnal de "scandal", unde se publica tot mai multe lucruri obiectabile. Este posibil, pentru ca referentii, editorii, etc, acestor jurnale sint "egali" cu autorii, sint "peers" cu ei, sint chiar ei insisi. Odata ce acesti "stiintifici" au hotarit sa foloseasca lungimea listelor de publicatii ca un criteriu de baza in promovare, finantare, etc, este de inteles ca ei vor cultiva acest criteriu. Desigur, in mod limitativ, pe grupuri, prin negocieri, prin competitie, pentru eliminarea concurentei. O publicatie ce ar rezolva o problema are mari sanse sa fie exclusa de la publicat, pentru ca ar "inchide" cercetarea stiintifica, si implicit promovarea si finantarea unor grupuri intregi. De unde sofisticate "politici" de conflicte de interese, drepturi intelectuale, de autor, de comercializare, de competitie financiara (adica autorii trebuie sa declare ca scrierea lor stiintifica nu le-ar aduce alte profituri financiare decit cele ce ar putea rezulta natural din respectiva publicatie, nici ca le-ar fi fost comandata in vederea unor profituri financiare sau de alta natura, altele decit cele dintii). Sub acest raport, lungimea listelor de publicatii este chiar ne- si anti-stiintifica. In cel mai bun caz, in general, o astfel de lungime contine progrese marunte, fiindca lucrurile lungi si mari tocmai de aceea sint lungi si mari pentru ca sint facute din lucruri scurte si marunte. Caz in care lungimea listei de publicatii arata un cercetator relativ modest, dar laborios. In stiinta, din pacate, poate, spre deosebire de alte activitati, munca nu are nici o valoare. Cercetarea stiintifica nu este munca de rutina, in ea munca "depusa" nu da inevitabil si necesar roade, aceste roade nu sint cu atit mai multe, mai numeroase si mai importante, cu cit munca investita in ele este mai mare. Cercetarea stiintifica nu se confunda cu munca. Cohorte de febrili harnici produc un numar urias de publicatii pseudo-stiintifice, o cantitate gigantica de false rezultate stiintifice, formeaza un mediu mult vocal de "stiintifici" agitati. Institutele de cercetare stiintifica de peste tot in lume sint pline de pacienti nevrotici si astenici cu mintea inflacarata, sau apatici depresivi. Din toti acestia numai foarte putini reusesc in stiinta, nici aceia tot timpul, ci numai din cind in cind. Randamentul cercetarii stiintifice de a produce stiinta este mic, foarte mic, prin natura lucrurilor, dar asta nu e foarte deranjant, intrucit costurile sociale implicate sint comparativ minore. Din 100 de cercetatori stiintifici 90 se afla probabil intotdeauna sub un nivel separabil, din cei 10 aflati deasupra 3 si ceva sint si "mai deasupra", din acesti 3 numai 1.7 e poate inca si mai sus, luind succesiv "fruntile" superioare vom ramine intr-un final lent convergent cu unu, cel care judeca probabil. Cred ca, din punct de vedere social, sint preferabili 100 de semi-normali unui astfel de deranjat scientometric. Dorim "rasa pura" in stiinta? Cercetarea stiintifica este o uriasa masina termica, ce functionaza, probabil, intre 36.8C sau 36.6C, temperatura unde incepe febra, sau, respectiv, sub care se instaleaza inghetul uman, si 36.7C, temperatura normala a corpului omenesc. Randamentul ideal este in astfel de cazuri 0.03%. Astfel de consideratii scapa, inca, oricaror stiinte, si fata de ele trebuie sa ne multumim cu cea mai sigura abordare "stiintifica", anume rezonabilitatea, bunul simt, prevederea, constiinta riscului, prudenta si speranta. Desigur ca putem face diverse statistici si evaluari, dar, in orice caz, astfel de evaluari trebuie facute de cunoscatori, lungimea listei de publicatii nefiind un criteriu absolut prin el insusi. Ea poate fi mai degraba masura esecului, decit a performantei in stiinta. Sau a "performantei" in cercetare dar a esecului in stiinta.

Un alt element ce se invoca in "evaluarea" stiintifica este "factorul de impact", adica numarul de citari. Acest factor de impact este un alt criteriu impropriu. Pentru ca daca o publicatie stiintifica are multe citari, si acestea sint proprii, atunci respectiva publicatie nu a rezolvat problema, sau nu a terminat rezolvarea, sau a gresit solutia. Desigur ca stiinta este un proces continuu, si nu se termina niciodata, si ca o solutie partiala are si ea relevanta ei. Dar asa este stiinta, publicatia stiintifica n-ar trebui sa fie asa, iar daca este, atunci si relevanta respectiva este si ea partiala. Cu cit sint mai importante 100 de publicatii aproximative decit una buna? Si sub ce raport ar fi ele mai importante? Daca ar fi o stiinta, scientometria ar trebui sa aiba un raspuns rezonabil la astfel de intrebari. Din acest punct de vedere, un numar mare de citari proprii este mult irelevant sub raportul "valorii" stiintifice, si chiar ne- si anti-stiintific. Exista insa si citari improprii, cind o publicatie este citata fara nici o legatura cu subiectul tratat, numai pentru ca autorii care o citeaza sa isi mareasca creditul. Sub acest raport, numarul de citari este ne- si anti-stiintific, pentru ca falsifica stiinta.

In general, clasificarile si ierarhizarile facute pe baza lungimii listelor de publicatii stiintifice si a factorilor de impact falsifica stiinta, intrucit ofera drept "valoare" stiintifica produse irelevante stiintific, sau chiar ne- sau anti-stiintifice. "Valoarea" stiintifica este stiinta insasi, masurarea acestei valori este discutabila in afara exceptiilor, este consensuala, relativa, poate fi cunoscuta, cunoasterea ei este transmisibila, si este o chestiune de opinie. Dar acest proces poate fi facut numai de catre practicienii stiintei, care pot, si trebuie, sa ofere rezultatele si opiniile lor societatii generale. Rezultate si opinii ce nu sint absolute. In orice caz, sub acest raport, scientometria nu are nici o relevanta in aceasta chestiune, ba este chiar daunatoare, intrucit, ca orice surogat, ne poate da iluzia unei solutii. Ea este un opiu al popoarelor de semi-stiintifici.

Prin activitatea lui publicitara si diversionista, ISI produce pagube. Poate ca ISI are licenta de a produce si comercializa clasificari si ierarhii ale unor activitati de natura stiintifica, dar ISI nu are, in general, permisiunea de a face publice listele de publicatii, de exemplu, ale autorilor stiintifici. Drepturile de autor si de comercializare, etc, asociate publicatiilor stiintifice sint de obicei vindute revistelor, institutiilor, etc, de stiinta. Dar listele de publicatii sint documente determinate, distincte, altele decit publicatiile (desi compilate pe baza acestor publicatii), si, in general, ele sint personale, pot fi chiar confidentiale, si sint proprietatea autorilor. Aceasta proprietate poate fi relevanta in cariera profesionala a proprietarului, in promovari, mariri de salariu, etc, si, ca atare, publicarea lor poate aduce prejudicii serioase proprietarului. ISI nu are permisiunea autorilor de stiinta de a face publice listele lor de publicatii, si, pentru incalcarea acestui drept de proprietate profesionala si intelectuala, ISI se expune chemarii in justitie. Jurnalele stiintifice ce permit astfel de compilari se expun si ele acuzatiei de confectionare si manipulare a imaginii profesionale a autorilor, asa cum se expun si publicatiile, institutiile si persoanele care colporteaza astfel de informatii.

Mai mult, acordarea dupa criterii proprii, asupra carora nu exista consens, si care nu sint nici derivate dintr-o stiinta pozitiva, a unor factori de impact institutiilor, jurnalelor, subiectelor si rezultatelor de stiinta, si, implicit, autorilor de stiinta, publicarea si comercializarea acestor ierarhizari fara consimtamintul subiectilor, asa cum face ISI, pot produce daune morale si materiale acestor subiecti, ceea ce expune iarasi ISI, si pe cei asociati, cu voie sau fara voie, unor actiuni reparatorii in justitie.

Sa presupunem ca un grup de lobby ii spune unui jurnal stiintific ca, dupa clasamentul lor, acel jurnal ar fi foarte interesant, si foarte "bun", foarte "valoros", etc, etc. Acelasi grup de lobby merge apoi la cititorii acelui jurnal si le spune ca ei, cititorii, ar fi foarte "stiintifici", si "buni", etc, etc, pentru ca s-ar fi orientat corect asupra unuia dintre cele mai "bune" jurnale de stiinta, dupa cum ar reiesi din clasificarile si analizele lor. Ambele parti, si jurnalul si cititorii, vor fi satisfacute si multumite, vinzarile jurnalului vor creste, cititorii vor fi creditati si mai mult "stiintific", politicienii

de pe marginea acestui joc vor concede ca lucrurile merg bine spre foarte bine acolo, fondurile, finantarile, etc, vor creste in ambele parti. Iar analizele si produsele scientometrice ale grupului de lobby vor avea si ele o vinzare tot mai buna. Un lobby nu este nicidecum condamnabil in principiu, dar un lobby dublu si fals de felul celui descris mai sus, si exclusiv interesat, nu este chiar inocent. Toata lumea este multumita in acest joc, iar cei ce nu sint cuprinsi in el, ar dori sa intre. Se creeaza astfel o emulatie la scara planetara, o competitie in spirala universala, totul va fi perfect si mai mult decit bine. Ocazie cu care insa am pierdut din vedere problema. Un astfel de lobby este facut de ISI, ce ofera un placebo publicitar. Daca vor fi bani mai multi, si lumea mai entuziasta, ISI crede ca vor creste sansele ca si "productia" de stiinta sa creasca. De altfel ISI declara ca doreste sa accelereze procesul de "descoperiri" stiintifice. Ar fi interesant, in acest context pseudo- si para-stiintific, sa vedem care ar fi viteza naturala a descoperirilor stiintifice si cu cit a fost ea marita de catre ISI in ultimii 30 de ani de cind activeaza.

Din pacate, o astfel de credinta este falsa. Stiinta traieste prin probleme, nu prin solutii, "stiintificii" victoriosi vor cheltui bine mersi banii intr-o veselie "stiintifica" si vor mima stiinta, pentru ca daca merge de ce s-o impingi, sau s-o tragi? Vor avea in vedere publicatii multe si proaste, competitie acerba in promovare si finantare, lobby si trafic de influenta, unii vor reusi mai bine altii mai putin bine, speranta ramine sau dispare, pacaleala si inselatoria merg inainte. Jocul piramidal infloreste ca ciuperca atomica. Coruptia si abuzurile sint generate aproape exclusiv de mizeria interioara, de credinta falsa si minciuna ei. Cei care vor disparea primii sint cei sinceri interesati de stiinta, si cu ei si aceasta. Politica de falsificare a stiintei conduce exact la ceea ce isi propune: distrugerea stiintei. Pentru falsificarea si mistificarea stiintei, pentru punerea pe piata a unor surrogati stiintifici, ISI se expune iarasi unor actiuni justitiare.

Cred ca este o subtire ironie, pe care ne-o face destinul, noua tuturor, ca ne preocupa atit de mult acest marunt ISI si aceasta marunta scientometrie in general. Pentru ca, mult mai grav decit prejudiciile materiale si morale ce le poate face o astfel de diversiune, este distrugerea pe care ea o aduce prin falsificarea stiintei si a cercetarii stiintifice.

Realizez iarasi, in acest context divagant si divagatoriu, cit de mult preocupati sintem noi, unii, de tot ceea ce este mai marunt si mai insignifiant in aceasta lume: semn sigur de sub-cultura stiintifica. Caci, iata, avem de multa vreme drept cap de compas si cruce cardinala a Sudului asa-zisa integrare in cercetarea stiintifica a Uniunii Europene, fara sa incercam a baga de seama ca aceasta cercetare comunitara se face numai pe 5% din bugetul de cercetare european, si ca deci, in consecinta, o astfel de cercetare nu poate fi decit mica, marunta, minora, sub-mediocra; fara a baga de seama ca persoane europene cu credit in stiinta nici macar n-au auzit de o astfel de cercetare comunitara, de o asemenea Cintare a Europei. Intr-o consistenta minimala, n-ar fi poate oare cazul sa vedem si cit de scientometrica este si aceasta cercetare comunitara? Sau ne gindim pe rind, nu putem la doua deodata?

Nevinovati nu sintem, in aceasta diversiune, nici stiinta, nici "stiintificii". Chiar noi, cei care pretindem ca am mai avea un oarecare interes pentru stiinta, sintem poate cei mai vinovati, pentru ca, desi am putea clarifica chestiunea, nu o facem, ba, mai mult, contribuim la sporirea confuziei si falsului. Vanitatea, orgoliile, dar mai ales "banul stiintific fals", adica fonduri masive, comparativ, cheltuite in numele unei cercetari stiintifice false, sint forte motrice ne-neglijabile in acest proces de tacere vinovata si de falsificare condamnabila. Si asta nu numai in Romania (poate cel mai putin in Romania), ci in multe alte parti ale lumii, pe care prea adesea noi, cei din Romania, le luam ca exemple neconditionate.

Desigur ca publicatiile stiintifice sint importante. In primul rind sint rezultatele, apoi vorba (oralitatea stiintifica nu este de loc de neglijat) si publicatiile stiintifice. Acesta este natura, si sensul, acestei profesii si indeletniciri. Inevitabil, deseori, o publicatie este amestecata cu orgoliu,

cu un fel de mindrie a autorului, poate de inteles si acceptabila. Dar poate ca substratul in astfel de cazuri nu este, din nefericire, "iata cit de bun sint, ca am publicat in aceasta revista mare, atit de multe lucruri importante", ci mai degraba poate "iata cit de prost e sistemul, ca pina si unu' modest de tot ca mine a reusit sa "inmoaie" asa o mare aroganta ca a acestui jurnal". Ceea ce n-ar fi bine pentru morala din noi, ne-ar auto-dauna.

Publicatia stiintifica are o singura, si importanta, relevanta: prin ea ne confruntam rezultatele cu cei care sint, sau ar putea fi, interesati de problema. De aceea citarile pozitive, citarile de complezenta sau de complicitate, de imagine, de captare a bunavointei, de grup, sau pur si simplu de etalare a culturii stiintifice, auto-citarile, auto-reluarile, comunicarile seriale, cele cu multi autori (la urma urmei o publicatie e totusi, intr-un oarecare final, scrisa de o persoana, nu de mai multe, ar fi imposibil fizic, si nici ea, publicatia, nu e opera colectiva, ca un folclor; e o parere, o opinie, o ipoteza, o sugestie, un rezultat, inevitabil al unei persoane, sau al citorva, in orice caz, al unui mic, foarte mic, grup, ce traieste, adevarat, intr-un mediu), asadar toate astea, nu au nici o relevanta. Este un obicei, o meteahna a epocii noastre "stiintifice", mult favorizate in anii din urma de mijloacele electronice de scris, compilare, editare, comunicare, etc. Exista programe de calcul ce pot confectiona automat publicatii "stiintifice", pe baza unui input minimal. E interesant de vazut cum astfel de programe au liste de citari pre-fabricate, aceleasi teme, aceleasi persoane sint reluate intr-o productie seriala.

Desigur ca lungimea listei de publicatii poate sa conteze in promovare. Dar si calitatea rezultatelor trebuie sa conteze tot asa de bine. Ceea ce implica neaparat cunoscatorul, necesitatea ca evaluatorii sa fie cunoscatori ai domeniului, cunoscatori autentici, ei insisi cu rezultate. Astia nu sint si nu vor fi niciodata peer cu aplicantul, ei trebuie sa fie, n-as zice poate, un pic mai sus ca el, un pic mai cunoscatori, cu mai multa experienta, sa pretinda, cel putin, ca stiu mai multe, un pic mai bine, as zice mai degraba ca ei trebuie sa fie un pic mai diferiti decit aplicantul, mai altceva. Daca sint autentici, rareori vor gresi, si mai rareori vor putea fi corupti. Cu astfel de oameni, un candidat bun merge la sigur. Evaluarea corecta si convingatoare intr-o comisie de promovare se face prin consens, inclusiv cu aplicantul. O promovare facuta cu un sistem automat de criterii, de catre "egali", "democratic", are toate sansele sa fie nula in fapt. Si nulitatea ei isi arata "roadele" in cariera ulterioara a promovatului, din pacate. Citi dintre cei promovati astfel, desi multumiti pe din afara, nu simt pe dinauntru ca parca n-ar fi promovati "pe bune", ca parca ar mai fi trebuit ceva? De unde sa-i luam pe acesti cunoscatori, ne vom intreba, poate? Eu cred ca fiecare dintre noi ii stim, si-i recunoastem pe astfel de oameni, atiti citi sint in jurul nostru. Nu e cazul decit sa fim sinceri, in primul rind cu noi. Iar daca nu ajungem la un "consens", atunci putem sa folosim si mijloace "mecanice" de evaluare. Dar sa stim, sa pastram in minte, ca e posibil sa gresim serios. In orice caz, o promovare este atit o calificare a candidatului dar si o calificare a comisiei de promovare, si dincolo de nivelul pe care il avem nu putem totusi sari.

Rezultatele si publicatiile stiintifice sint una, iar clasificarea si ierarhizarea lor, de tip ISI, e cu totul altceva. Primele trebuie sa vizeze stiinta, iar daca nu o fac nu inseala pe nici un cunoscator; cele din urma vizeaza varii criterii si interese, si pot insela aproape pe toti. Pentru ca, intre altele, scientometria si ISI aduc subtile atingeri la profunde facultati umane, precum spiritul de competitie. Sintem intr-o competitie cu noi, cu problema, cu "dilema", in cercetarea stiintifica, aceasta competitie interioara e chiar miscarea de investigare stiintifica; de aici insa si pina la competitia intre persoane, institutii, fonduri, etc, e un drum totusi, si confuzia e un "mic" adulter. A baza organizarea si administrarea sociala a cercetarii stiintifice exclusiv pe competitie este degradant, si ne indica o mentalitate de sportiv ratat, chibitiz si un pic alcolic, un batrin "stilp" de pe marginea gazonului, care ar vrea, dar nu mai poate, si nici nu mai stie ce. Aceasta este "viziunea" despre stiinta si despre cercetarea stiintifica ce ne-o propune scientometria.

Daca nu avem argumente sa convingem guvernele, sponsorii, finantatorii, ca cercetarea stiintifica

e importanta, ca ea produce stiinta, intr-un anume fel, ca stiinta e importanta, si ea intr-un anume fel, atunci mai cautam, sau ne declaram infrinti. Dar eu cred ca exista speranta sa reusim. In nici un caz insa nu trebuie sa apelam la mici siretlicuri si "destepte" diversiuni. Cea mai sigura cale catre stiinta este sinceritatea, onestitatea, iar daca ne indoim de puterea de convingere a stiintei, atunci ne indoim de stiinta insasi, ceea ce ne cam demasca. In ce credem? Credem in ceea ce declaram ca facem, sau ne punem baza pe abuz? Astept ca multiplele gigante proiecte planetare de cercetare stiintifica ce au consumat, si continua sa consume, urias, comparativ, fonduri, sa fie prezentate critic, sincer, intregii societati, sa recunoastem ca n-am stiut dar n-am spus ca nu stim, ca am ascuns adevarul, ca am adoptat deliberat cai infundate, ca desi stiam bine rezultatul am zis sa-l mai stim o data, numai pentru a tine cercetarea "sociala" in miscare, odata cu titlurile, gradele, onorurile, functiile, carierele si mai ales salariile noastre de cercetatori stiintifici aproximativi. Astept sa recunoastem ca am falsificat stiinta, am marit birocratia, am inventat competitia, am mistificat cercetarea stiintifica intr-un proces economic, am profesat plagiarismul, compilatia calduta, am descoperit ca cercetarea stiintifica este activitatea socio-profesionala cea mai usor de fraudat, pentru ca cei multi nu cunosc, iar cei care cunosc sint foarte putini si tac, de obicei. Nu vom renunta la astfel de practici si mal-practici bineinteles, nici nu e de dorit sa renuntam la ele in fond, peste conditia noastra si peste ceea ce sintem in fapt nu putem sari, si nici nu e cazul sa incercam, din contra, sa mergem inca si mai jos si mai departe, putem si e necesar, dar sa recunoastem ca noi cercetatorii "stiintifici" am ajuns o forta teribila de distrugere a spiritului uman, incit, asa malefici cum sintem, societatea are nevoie de noi, ne va finanta in continuare, sintem raul ei necesar, si nu avem de ce sa ne ascundem. Stiinta si tehnologia au facut asa mari progrese, incit daca am continua necontrolat l-am egala pe Dumnezeu, ne-am inalta pina la cer ca un alt babilon, asa incit e absoluta nevoie de o contrapondere, sa ne tina pe jos, mai jos, mai in tenebre nitel. Daca vrem sa impingem raul si cinismul pina la cap, si e absoluta nevoie sa il impingem, pentru ca fara rau serios si adinc nu vom putea sa gasim de loc pe cele citeva bune si rare, atunci ne mai ramine un singur pas de facut: sa-l asumam, sa-l recunoastem, sa-l etalam, sa-l promovam, sa-l recomandam, sa ne laudam cu el. Desigur, va trebui sa spunem, asa cum spun si eu aici, ca desi facem rau, urmarim in fond binele. Noi, impostorii stiintifici sintem cei sacrificati, fara noi nu se poate. Sintem martirii stiintei. Pina si ultimii trisori dau pina la urma cartile pe fata, daca sint trisori autentici. Nu exista succes secret, principiul succesului este denuntarea lui. Mintim si inselam in stiinta si cercetarea stiintifica, dar, daca sintem asa de buni si ne reusesc asa de bine minciuna si inselatoria, atunci n-avem decit a le recunoaste. Altfel ne vor prinde, cum ne cam si prind, si ne facem de ris. Ca "profesionisti".

Stau sincer, si ma intreb adinc: unde o fi motivatia adevarata, ultima, de o oarecare consistenta, a acestor atitor personaje atit de rau "luate" de scientometrie? C-asa fac "americani"? Mai intii ca nu fac, si dac-ar face-o nu stiu inca din asta "ei si?"-ul. Promovarea, cariera, banii si orgoliul? De acord, ar merge ca explicatie. Revolta, spiritul de dreptate, de justitie, cind ii vezi pe unii mai "amariti" ca tine in functii si situatii mai "mari" ca a ta? Ar merge si asta. Vanitatea, pe podiumul cu o mie de trepte esti pe treapta 399, aproape 4, mai sus ca vecinul care se afla numai pe 397? De ce nu?, ar merge si asta. Ca impostorii fara publicatii ne conduc, si ne conduc prost fiindca n-au publicatii? Dar cum ramine cu "bunul manager", pe care cam tot noi il profesam? Cert ca cel care nu a facut, si nu face, cercetare n-are cum sa conduca cercetarea. Dar sa punem sa ne conduca pe ceilalti impostori, cu publicatii? Daca tot fac publicatii, n-au cum sa conduca. Credeti ca se pot opri? Imposibil, e roman fluviu girla. Nu, sa-i punem atunci pe cei de mijloc, pe semi si pe sferti, pe optimi si pe alti fractionisti rationali, adica pe mediocri? Adica mai bine mai binisor decit bine? Nu exista bine? Atunci exista cel mai bine binisor? Fiind el care, oare? Toate astea nu prea merg, mai rau se-afunda. Frica, nu sintem "buni" nu ne mai dau astia bani, nu bani nu cercetare, nu cercetare nu nimic? Asa ca inventam o scara, alergam pe ea ca hamsterii pe roata,

inventam competitia, fama, gloria, distinctia sociala? O minciuna la care naivii de politicieni nu se prind? Si chiar daca ar banui ceva, ei nu se pricep, noi ne pricepem! Aha, am senzatia ca ma apropii. Dorim mult sa facem cercetare stiintifica si stiinta, si ne temem ca nu reusim, sau ca, desi reusim si am reusit, tot ne dau astia afara, fiindca ei sint rai si nu inteleg. Asta e motivatia, asta e raspunsul la "de ce scientometrie"? Nu cred, nu stiu de ce, dar nu cred.

Exista pareri largi ca unele jurnale stiintifice sint mai "bune" decit altele. Prin "bun" aici se intelege ca tiparul lor e mai frumos, mai elegant, mai luminos (publicatia vede astfel "lumina tiparului"); ca astfel de jurnale sint mai larg difuzate; si ca ele ar avea un "nivel" stiintific mai inalt decit altele. Daca insa publicatia stiintifica e proasta, atunci nu e prea indicat ca ea sa fie mult luminata, nici mult circulata. Iar in privinta "nivelului", cum stabileste scientometria "nivelul" stiintific al unui jurnal? Exista intr-advor un oarecare consens asupra unui astfel de nivel stiintific, rezultat din faptul ca multe publicatii importante, in sensul acestui consens, au fost tiparite in cursul timpului in astfel de jurnale. Dar o astfel de judecata se face pe parcursul a citorva zeci de ani cel putin, si continuitatea nu e garantata. Ba chiar de loc. O privire atenta arata exact contrarul, anume ca multe jurnale de inalt nivel stiintific au fost degradate calitativ sub loviturile hoardelor de barbari asiatici moderni, ca multi cai maninca acum ovaz din potirele Romei, si salbaticii stapinesc lumea stiintifica. Pe scaunul lui Newton sta astazi un paralytic. Cucerirea s-a facut exact cu arma moderna a scientometriei. Desigur, se naste o alta civilizatie stiintifica, ce se va configura intr-un fel sau altul, mai devreme sau mai tirziu. Vorbim atunci. Deocamdata e criza.

Stiinta din epoca de astazi este preocupata, dupa parerea mea, de trei chestiuni majore: nanostructurile atomice, natura vietii si "ultimele particule elementare". Primele au fost facute posibile de catre microscopul electronic cu ac, si prin ele se urmareste controlarea proceselor atomice in termeni macroscopici. Stiinta va realiza astfel deplin natura atomica a lumii noastre. Biologia moleculara, studiul genelor si natura vietii au fost facute posibile de catre chimia analitica. In aceasta directie de cercetare stiintifica stiinta va ajunge sa controleze viata. Studiul structurii ultime a materiei a fost facut posibil de acceleratoarele de particule elementare, cu ele stiinta va ajunge sa controleze limitele energiei si miscarii. Progresele in aceste directii de cercetare stiintifica nu vor rezolva marile crize ale stiintei, dimpotriva le vor augmenta. Marile crize stiintifice sint viteza luminii si amestecarea spatiului cu timpul, miscarea statistica si, probabil, intemeierea judecatilor noastre matematice. Suma acestor crize este chiar stiinta insasi. Stiinta este chiar instrumentul de gestionare a crizelor. Daca nu vor fi inghititi de propriul lor holocaust, "scientometricienii" nu vor scapa de stiinta, si "scientometria" se va crestina. Paginii de la portile cetatii cer, de fapt, botetul.

Cred ca pe noi, restul de laici si naivi, si atei inocenti, ne preocupa cu adevarat cum sa facem sa stopam, sau cel putin sa descurajam, abuzurile, coruptia si impostura in viata stiintifica, universitara, in cercetarea stiintifica si invatamintul superior din jurul nostru, din Romania. Desi, mult mai eficient ar fi sa ferim stiinta de ele. ISI, scientometria, alte multe scheme, criterii, masuri, legi, etc, nu ne vor scoate automat din acest impas. Pentru ca intre astfel de "teorii" si fapte se interpun totdeauna oamenii. Din impas ne vor scoate numai oamenii, asa cum tot oamenii ne baga.

Noi ar trebui sa ne amintim ca sistemul de evaluare ISI este adoptat de mult, la nivel de declaratie cel putin, in practica promovarii universitare si in promovarii din cercetarea stiintifica in Romania. Comisia superioara de diplome si atestate a Ministerului Educatiei si Cercetarii din Romania pretinde ca lucreaza dupa astfel de criterii inca din 1992, dupa cite stiu. Din informatiile mele, astfel de comisii, la diverse nivele, chiar aplica criterii scientometrice. Numai ca: le aplica "de la caz la caz". Astfel, un modest conferentiar e "puricat" la zecimile de puncte, intre 7.568 si 7.569, sa zicem, sau alte asemenea zecimale si numere mici, pe cind unui "profesor" cu "recomandari" politice, sau unui cp1 "dirijat", i se trec cu vederea cele 3 puncte minuscule, si i se recomanda si mai

mult succes in viitor. Nu mai vorbesc de diversi academicieni, sau de alte false personaje si mai sus-puse. Asadar, nu sistemul ne lipseste, ci oamenii ne "lasa". Granturile de cercetare stiintifica se acorda, in principiu si in vorbe, in Romania, si dupa criteriile scientometrice; ce sunt insa inghitite de multe alte criterii ad-hoc, arbitrare, potrivite la rezezeala dupa personaj, profesate personal, de altfel, de ilustri "scientometristi", "scientometri" si "scientometricieni" autohtoni. Apare o noua generatie de "metrologi" de stiinta, sa-i punem pe ei in functii si pozitii de evaluare, sa-i punem, de ce nu? Cine ne garanteaza ca nu vor face si ei ca cei dintii? Nimeni nu ne garanteaza, desigur, incercam si cu ei, altii. Dar eu garantez ca e imposibil sa nu faca la fel ca cei dintii, pentru doua care duc la una: o data ca, daca cred cu sinceritate in scientometria, asta le va falsifica judecata de stiintifici, si, doi, daca nu cred, atunci chiar e clar ce vor si la ce sa ne asteptam.

Personaje cu o bogata "scientometrie" au fost si sunt implicate in asa-zisa politica stiintifica romanesca, si au promovat in vorbe ISI si celelalte. Cu rezultatele pe care le vedem. Asadar, ce sa credem: or ca scientometria nu e cheia, or ca politica e mai "dulce" ca stiinta? Ambele.

Cum sa facem cu oamenii? Asta e mai greu. Atita vreme cit cei din virf de tot "consimt" la astfel de practici, atita vreme cit societatea romaneasca nu va avea incredere, nici credinta, in ceea ce se cheama lege si democratie, nu vom reusi prea mult, nici prea bine. Tot ce putem face este sa spunem lucrurilor clar pe nume, cit mai des si cit mai multi. ISI si scientometria nu vor spune lucrurilor pe nume pentru noi, nici in locul nostru.

Recent, un caz relativ banal de mis-conduct stiintific (un cercetator a falsificat datele pentru a-si trece un proiect) zguduie toata administratia unei mari universitati din Australia, probabil vor fi demisi cu totii, rectori, decani, etc, etc (cariera lor universitara este total compromisa in astfel de cazuri). Bell Labs a avut anul trecut un caz asemanator (desi mult mai "nevinovat"). Pe de alta parte, abuzuri si coruptie vizibile de tot se perpetueaza de ani in sir in multe locuri universitare din Romania, fara ca autoritatile sa intervina (probabil in baza legii "autonomiei universitare", intelesa complet fals). In acest timp noi "aprofundam" sistemul ISI si scientometria. In siretenia lor, cu adevarat astfel de impostori ne sunt mult "superiori".

Un oficial spune recent ca cercetatorii stiintifici ar trebui sa o duca foarte bine in Romania pentru ca li s-a dat "libertatea sa-si valorifice rezultatele cercetarii". Mi se pare mult cinica, o astfel de parere. Se vorbeste intr-un astfel de context sub-intelectual de marfa, capital intelectual, productie stiintifica, piata, competitie, valoarea stiintifica adaugata, etc, etc. Termeni complet improprii, fara nici o realitate, goi si lipsiti de continut, pentru ca proprietatea si capacitatea de utilizare nu sunt transactionabile in cele stiintifice.

A fi sau a nu fi scientometric, iata inca o "dilema"? Romanii nu sunt "dilematici", cum spune recent un fel de intelectual. Pe un astfel de cuasi-intelectual l-am vazut pe vremuri cum il tragea "maestrul" lui de urechi si-l batea la fund in fata publicului pentru ca nu recita bine din Eminescu. Scena era de mare elevatie. Dilema a fost o ironie nemeritata adresata cititorilor.

Romanii sunt necajiti, traiesc in mizerie, n-au parte de cultura, stiinta, nici civilizatie. De aici superficialitatea lor, frica, lasitatea, cinismul, rautatea, ineficienta, fatalismul, viclenia, manipulara, "paternalismul" politic. Abuzurile si coruptia. La asta e buna stiinta: ea ofera superioritate sociala. Romanii trebuie bagati in carantina si tratati cu stiinta. De mici. As indrazni sa sugerez ca noi, cei care incercam sa facem cercetare stiintifica si, poate, stiinta, nu facem asta din dorinta de a face avere, nici de a capata faima, nici blazoane universitare, nici titluri academice; cred ca facem asta pentru ca e posibil. Inca.

Stiinta si cercetarea stiintifica in lume au cu totul alte probleme, in Romania ele au inca altele, distincte, dar nicidecum scientometria, ISI, Uniunea Europeana si alte mici divagatii.